

Onderwerp Antwoord op motie 'ID-kaart of paspoort is een stempas'

Steller J. van Dijken

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon (050) 367 70 25 Bijlage(n) 1

Ons kenmerk

Datum 25-9-2019 Uw brief van

Uw kenmerk -

Geachte heer, mevrouw,

Tijdens de behandeling van de collegebrief over de Gemeenteraadsverkiezing 2018 in de raadsvergadering van 27 maart 2019 is door de heer Dijk (SP) de motie 'ID-kaart of paspoort is een stempas' ingediend en door de gemeenteraad aangenomen. De strekking van de motie is landelijk in gesprek te gaan of in Groningen geëxperimenteerd kan worden op één of meerdere stembureaus met de mogelijkheid om te stemmen zonder de stempas, maar met legitimatie en DigiD. Hierbij informeert het college de raad over de afdoening van deze motie.

Bij brief van 10 april 2019 heeft de burgemeester aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties verzocht om over dit onderwerp een gesprek aan te gaan. Aanvullend is ook gevraagd of een mogelijkheid gecreëerd kan worden om toch hun stem uit te kunnen brengen voor kiezers die op de dag van de verkiezing er achter komen dat hun stempas zoek is. Op 2 september is een antwoordbrief van de minister ontvangen met een reactie op de gestelde vragen. Hieronder staat een korte samenvatting. De volledige antwoordbrief is als bijlage bijgevoegd.

Stemmen zonder stempas

De Kieswet schrijft voor dat het stembureau de stempas van de kiezer inneemt. Dit voorkomt dat de kiezer elders opnieuw kan stemmen. Om stemmen zonder stempas mogelijk te maken, zijn er waarborgen nodig die dubbel stemmen voorkomen. Dat kan door terug te gaan naar de situatie vóór 2010, toen de kiezer moest stemmen in een aangewezen stemlokaal of door het invoeren van een online raadpleegbaar kiezersregister. Vanwege vermindering van de toegankelijkheid (optie 1) en mogelijke digitale

dreigingen (optie 2) is de minister van beide opties geen voorstander. De minister heeft daarom geen voornemens voor wetgeving die experimenten mogelijk maakt met stemmen zonder een stempas.

Mogelijkheden met (vervangende) stempas

Kiezers die op de verkiezingsdag constateren dat zij hun stempas kwijt zijn, kunnen helaas niet meer stemmen. De wet maakt het aanvragen van een vervangende stempas mogelijk tot de dag vóór de stemming om 12.00 uur. Daarna wordt het Register van Ongeldige Stempassen aangemaakt en verspreid over alle stembureaus, zodat de stembureauleden de volgende dag kunnen controleren of de stempas van de kiezer geldig is.

De minister ziet nog wel andere mogelijkheden. Deze liggen op het gebied van de communicatie.

Voorbeelden zijn een sms-berichtendienst dat de stempas is toegestuurd, verkiezingscampagne van de Rijksoverheid, de radio- en tv-spots, het gebruik van een opvallende envelop voor het versturen van de stempas.

In de gemeente Groningen maken we bij verkiezingen al gebruik van opvallende enveloppen met als tekst: 'Deze envelop bevat uw stempas'. Ook in de gebruikelijke, gemeentelijke publicaties en op de kandidatenlijsten wordt nadrukkelijk aangegeven dat stemmen zonder stempas niet mogelijk is en dat tot de dag voor de verkiezing 12.00 uur een vervangende stempas kan worden aangevraagd.

Ook bij komende verkiezingen zullen we de kiezer hierop blijven attenderen.

Wij vertrouwen erop dat bij deze de motie naar wens is afgehandeld.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Diana Starmans

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.